

บทที่ 3

ลักษณะทั่วไปของนิติกรรม

ปพพ ม.149 “นิติกรรม หมายความว่า การใดๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยใจสมัคร มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล เพื่อจะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ” สามารถแยกอธิบายลักษณะทั่วไปของนิติกรรม ดังนี้

1. ลักษณะของนิติกรรม

1.1 ต้องมีการกระทำโดยแสดงเจตนาภายในของบุคคลให้ปรากฏ เพื่อให้ผู้อื่นทราบถึงเจตนาภายในของบุคคลนั้นว่าประสงค์ให้เกิดผลทางกฎหมายอย่างไร เช่น ตกลงซื้อด้วยวาจา ทำหนังสือสัญญาซื้อขาย การแสดงเจตนาโดยปริยาย

1.2 เป็นการแสดงเจตนาโดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องกระทำให้ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย (เช่น ความสามารถผู้ทำนิติกรรมหรือแบบของนิติกรรม)

1.3 ต้องแสดงเจตนาโดยสมัครใจ เป็นการแสดงเจตนาโดยสมัครใจมิได้ สำคัญผิด ถูกฉ้อฉล หลอกหลวง หรือบังคับข่มขู่

1.4 เจตนามุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้ทำนิติกรรมต้องการให้เกิดผลทางกฎหมายอย่างแท้จริง มิใช่เพียงล้อเล่น หรือตามมรรยาท

1.5 ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวแห่งสิทธิ

1.5.1 การก่อสิทธิ หมายถึง การทำให้เกิดสิทธิ

1.5.2 การเปลี่ยนแปลงสิทธิ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสิทธิที่เคยมีอยู่แล้วเป็นสิทธิอย่างอื่น

1.5.3 การโอนสิทธิ หมายถึง การโอนสิทธิที่มีอยู่ในบุคคลอื่น

1.5.4 การสงวนสิทธิ หมายถึง การกระทำให้สิทธิที่มีอยู่เดิมคงอยู่ต่อไป

1.5.5 การระงับสิทธิ หมายถึง การทำให้หมดสิ้นไปซึ่งสิทธิที่มีอยู่เดิม

2. นิติกรรม มี 2 ประเภท

2.1 **นิติกรรมฝ่ายเดียว** เกิดจากการแสดงเจตนาของบุคคลฝ่ายเดียว เช่น การทำ**พินัยกรรม** การบอกเลิกสัญญา เป็นต้น

2.2 **นิติกรรมหลายฝ่าย** เกิดจากการแสดงเจตนาของบุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไป ที่เรียกว่าสัญญา เช่น **สัญญาเช่า สัญญากู้ยืม สัญญาซื้อขาย** การก่อตั้งห้างหุ้นส่วนบริษัท เป็นต้น

3. **นิติกรรมที่ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย** ทำให้นิติกรรมนั้นไม่สมบูรณ์ ซึ่งเป็นไปได้ 2 กรณี คือ

3.1 **โมฆะกรรม** นิติกรรมที่มีผลเสียเปล่ามาตั้งแต่ต้น

3.2 **โมฆียกรรม** นิติกรรมที่ยังคงสมบูรณ์จนกว่าจะถูก**บอกล้าง**

3.1 เหตุที่ทำให้นิติกรรมเป็นโมฆะกรรม

3.1.1 วัตถุประสงค์เป็นการ**ต้องห้ามชัดเจน** โดยกฎหมาย เป็นการ**พัวพัน** **วิสัยหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี**ของประชาชน

3.1.2 ไม่ทำให้ถูกต้องตามแบบของนิติกรรม

3.1.3 การแสดงเจตนาบกพร่อง ได้แก่ **เจตนาซ่อนเร้น** เจตนาลวง
สำคัญผิดในสาระสำคัญของนิติกรรม

ปพพ ม.154 “การแสดงเจตนาใดแม้ในใจจริงผู้แสดงจะมีได้เจตนาให้ตนต้องผูกพันตามที่แสดงออกมาก็ตาม หากเป็นมูลเหตุให้การแสดงเจตนาอันเป็นโมฆะไม่เว้นแต่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง จะได้รับรู้ถึงเจตนาอันซ่อนอยู่ในใจของผู้แสดงนั้น” เช่น นายแอนต้องการยืมรถยนต์ไปอวดคนรัก แต่เกรงว่านายออมจะไม่ให้ยืมจึงแสร้งแสดงเจตนาซื้อรถยนต์จากนายออม โดยสัญญาว่าจะชำระราคาในเดือนหน้า ถ้านายออมรู้ว่าแท้จริงแล้วนายแอนมีเจตนาภายในต้องการยืมรถเท่านั้น สัญญาซื้อขายตกเป็นโมฆะ

ปพพ ม.155 “การแสดงเจตนาลวงโดยสมรู้กับคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเป็นโมฆะ แต่จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอก ผู้กระทำการโดยสุจริต และต้องเสียหายจากการแสดงเจตนาผิดจากเจตนาที่แท้จริง โดยไม่ได้ตั้งใจให้มีผลทางกฎหมาย เพื่อหลอกลวงบุคคลภายนอกไม่ได้” เช่น นาย ก สมทบกับนาย ข โอนที่ดินให้นาย ข โดยไม่เจตนาขายจริง แต่เพื่อป้องกันไม่ให้เจ้าหนี้ นาย ก มาบังคับคดี สัญญาซื้อระหว่าง นาย ก กับนาย ข เป็นโมฆะ

ม.155 วรรค 2 “ถ้าการแสดงเจตนาลวงตามวรรค 1 ทำขึ้นเพื่ออำพรางนิติกรรมอื่น ทำให้นำบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับนิติกรรมที่ถูกอำพรางมาบังคับใช้” เช่น นาย ก ต้องการรถยนต์ให้นาย ข แต่เกรงภรรยาโกรธจึงทำสัญญาขายรถยนต์อำพราง สัญญาให้ สัญญาขายเป็นโมฆะ

สำคัญผิดในสาระสำคัญของนิติกรรมได้แก่ 1) สำคัญผิดในลักษณะของนิติกรรม 2) สำคัญผิดในตัวบุคคล 3) สำคัญผิดในทรัพย์สินซึ่งเป็นวัตถุแห่งนิติกรรม

3.2 เหตุที่ทำให้นิติกรรมเป็นโมฆียกรรม

3.2.1 บุคคลย่อความสามารถ

3.2.2 การแสดงเจตนาโดยวิปริต ได้แก่ ความสำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคลหรือทรัพย์สิน การแสดงเจตนาเพราะถูกฉ้อฉล การแสดงเจตนาเพราะถูกข่มขู่

- 1) ความสำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคลหรือทรัพย์สิน.157
การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคลหรือทรัพย์สินเป็นโมฆียะ ความสำคัญตามวรรคหนึ่งต้องเป็นความสำคัญผิดในคุณสมบัติซึ่งตามปกติถือว่าเป็นสาระสำคัญ ซึ่งหากมิได้สำคัญผิดดังกล่าว การอันเป็นโมฆียะนั้น คงจะมีได้กระทำขึ้น เช่น นาย ก จ้างนาย ข เป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศสให้ลูกชาย โดยเข้าใจว่านาย ข มีความรู้ภาษาฝรั่งเศสดี แต่ความจริงปรากฏว่านาย ข เป็นครูสอนพละไม่มีความรู้ภาษาฝรั่งเศสเลย สัญญาจ้างนาย ข เป็นโมฆียะ
- 2) การแสดงเจตนาเพราะสำคัญผิดเป็นสิ่งที่ผู้แสดงเจตนาเข้าใจผิดไปเอง แต่กลฉ้อฉลคือผู้แสดงเจตนาเข้าใจผิดไปจากความจริง เนื่องจากผู้อื่นใช้อุบายหลอกลวง โดยการกล่าวเท็จ หรือปกปิดความจริง เพื่อให้ผู้แสดงเจตนาหลงเชื่อ เช่น A ต้องการขายรถให้ B จึงใช้อุบายหลอก B ว่ารถของตนสภาพ

ยังดีเยี่ยม ไม่เคยถูกชนมาก่อน ทั้งที่ความจริงถูกชนเสียหาย มาหลายครั้งแล้ว B หลงเชื่อได้เข้าทำสัญญาซื้อขายรถของ นาย A กรณีเช่นนี้ สัญญาซื้อขายเป็นโมฆียะ เพราะเป็นการ แสดงเจตนาโดยถูกฉ้อฉล

- 3) การแสดงเจตนาเพราะถูกข่มขู่ตาม ม.164 “การแสดงเจตนา เพราะถูกข่มขู่เป็นโมฆียะ จะต้องเป็นการข่มขู่ที่จะให้เกิดภัย อันใกล้จะถึงและร้ายแรง ถึงขนาดที่จะจงใจให้ผู้ถูกข่มขู่มีมูล ต้องกลัว” เช่น ขู่ว่าจะฆ่าบุตรหรือภรรยาของผู้ถูกข่มขู่

3.3 ผลของนิติกรรมที่เป็นโมฆะ

3.3.1 นิติกรรมนั้นนั้นเสียเปล่า คือ ไม่มีผลใดๆ ในทางกฎหมายไม่ ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวแห่งสิทธิ

3.3.2 ไม่อาจให้สัตยาบันได้ ถ้าคู่กรณีต้องการให้มีผลผูกพันกัน ตามกฎหมายให้ทำนิติกรรมใหม่ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

3.3.3 ผู้มีส่วนได้เสียคนใดคนหนึ่งมีสิทธิอ้างความเสียเปล่าแห่ง โมฆะกรรมได้

3.3.4 ต้องคืนทรัพย์สินอันเกิดจากโมฆะกรรม

3.4 ผลของนิติกรรมที่เป็นโมฆียะ

3.4.1 การบอกล้างโมฆียกรรม หมายถึง แสดงเจตนาให้โมฆียกรรมตก เป็นโมฆะ โดยการบอกกล่าวด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรแก่คู่กรณี

3.4.2 การให้สัตยาบันโมฆียกรรม หมายถึง แสดงเจตนารับรอง โมฆียกรรม เพื่อให้นิติกรรมนั้นมีผลสมบูรณ์

สรุปผลของ โฆษณากรรม และ โฆษณกรรม

ผลของโฆษณากรรม	ผลของโฆษณกรรม
<ol style="list-style-type: none"> 1. เสียเปล่ามาตั้งแต่ต้นเท่ากับไม่มีการทำนิติกรรมเกิดขึ้นเลย 2. ไม่อาจให้สัตยาบันได้ 3. บุคคลใดก็ตามที่มีส่วนได้เสียมีสิทธิกล่าวอ้างความเสียหายของโฆษณากรรมได้ 4. กล่าวอ้างโฆษณากรรมได้โดยไม่มีกำหนดระยะเวลา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมบูรณ์ตราบใดที่ยังไม่ถูกบอกล้าง 2. อาจให้สัตยาบันได้ 3. บุคคลที่กฎหมายกำหนดเท่านั้นมีสิทธิบอกล้างโฆษณกรรมได้ 4. กฎหมายกำหนดระยะเวลาในการใช้สิทธิบอกล้างโฆษณกรรม

4. การเกิดสัญญา

สัญญา คือ นิติกรรมประเภทหนึ่งที่เกิดจากการแสดงเจตนาของบุคคลตั้งแต่ **2 ฝ่ายขึ้นไป** โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะก่อให้เกิดผลผูกพันกันในทางกฎหมาย ตามที่คู่สัญญาประสงค์หรือทำให้เกิดความเป็นเจ้าหนี้และลูกหนี้ต่อกัน สัญญาจึงเกิดขึ้นเมื่อคำเสนอและคำสนองต้องตรงกัน

คำเสนอ หมายถึง การแสดงเจตนาไปยังบุคคลหนึ่งหรือหลายบุคคลเพื่อทำสัญญาด้วยกัน

คำสนอง หมายถึง การแสดงเจตนาตอบตกลงที่จะเข้าทำสัญญาตามคำเสนอ คำสนองมีลักษณะเป็นการแสดงต่อเจตนาผู้ทำคำเสนอโดยตรง

5. มัดจำ หมายถึง สิ่งที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งส่งมอบไว้ให้แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเมื่อเข้าทำสัญญา

5.1 ประโยชน์ของมัดจำ

5.1.1 เป็นหลักฐานในการทำสัญญา

5.1.2 เป็นประกันการปฏิบัติตามสัญญา

5.2 ลักษณะของมัดจำ

5.2.1 เงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น

5.2.2 ต้องส่งมอบให้คู่สัญญาอีกฝ่าย

5.2.3 จะต้องเป็นสิ่งส่งมอบไว้ให้แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายในขณะที่ทำสัญญา

5.3 ผลของมัดจำ

ถ้ามิได้กำหนดไว้อย่างอื่น การมัดจำให้เป็นไปตามกฎหมาย ดังนี้

5.3.1 ถ้าผู้วางมัดจำได้ชำระหนี้ตามกฎหมายครบถ้วนถูกต้อง กฎหมายกำหนดให้ผู้รับมัดจำ ส่งมัดจำนั้นคืนหรือจัดเป็นการชำระหนี้บางส่วน

5.3.2 ถ้าผู้มัดจำไม่ชำระหนี้กรณีดังต่อไปนี้ให้ผู้รับมัดจำได้

1) ผู้วางมัดจำทะเลยมไม่ชำระหนี้

2) การชำระหนี้ตกเป็นพ้นวิสัย เพราะความผิดของผู้วางมัดจำ

3) เมื่อมีการเลิกสัญญา เพราะความผิดของผู้วางมัดจำ

5.4 ถ้าผู้รับมัดจำทะเลยมไม่ชำระหนี้หรือการชำระหนี้ตกเป็นพ้นวิสัย เพราะความผิดของผู้รับมัดจำ ผู้รับมัดจำต้องส่งคืนมัดจำนั้น

6. เบี้ยปรับ

หมายถึง ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่คู่สัญญากำหนดกันไว้ล่วงหน้า คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจะให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อตนไม่ชำระหนี้ หรือชำระหนี้ไม่ถูกต้องตามสัญญา

7. การค้ำประกัน

การค้ำประกัน คือ การที่บุคคลหนึ่งเรียกว่า ผู้ค้ำประกัน ตกลงรับหน้าที่จ่ายค่าเสียหายให้แก่เจ้าหนี้แทนลูกหนี้ที่ผิดสัญญาต่อเจ้าหนี้ เจ้าหนี้จึงเป็น “ผู้รับประโยชน์” ตามสัญญาค้ำประกัน ส่วนลูกหนี้เป็น “ผู้ร้องขอการค้ำประกัน” โดยที่มีเจ้าหนี้และลูกหนี้เข้าทำสัญญาต่อกัน อันเป็นต้นเหตุการร้องขอให้มีการค้ำประกันดังกล่าว

7.1 ประเภทของการค้ำประกัน

7.1.1 การค้ำประกันตามแบบพิธี หมายถึง การค้ำประกันที่ลูกหนี้มีสิทธิขอกู้ต่อผู้ของคนที่มิต่อเจ้าหนี้มายังยังมิให้ผู้ค้ำประกันจ่ายเงินค่าเสียหายแก่เจ้าหนี้ จึงมักลงเอยด้วยการนำคดีเข้าสู่ศาลเพื่อตัดสินว่าใครผิดใครถูก หรือเจ้าหนี้ตกลงกับลูกหนี้ให้ยอมรับผิด และยินยอมให้ผู้ค้ำประกันจ่ายค่าเสียหายแทนลูกหนี้ไปก่อน

7.1.2 การค้ำประกันที่มีค่าเสมือนเงินสด หมายถึง การค้ำประกันที่ผู้ค้ำประกันไม่จำเป็นต้องรับฟังมูลเหตุที่ลูกหนี้อาจจะยกมายับยั้งหน้าที่การจ่ายค่าเสียหายของผู้ค้ำประกัน และให้สิทธิแก่ผู้ค้ำประกันที่จะเรียกคืนจากลูกหนี้ได้ การค้ำประกันประเภทนี้มักจะมีธนาคารหรือสถาบันการเงินออกเป็นหนังสือให้

7.2 ความรับผิดชอบของผู้ค้าประกัน

7.2.1 ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบ จ่ายค่าเสียหายแก่เจ้าหนี้แทนลูกหนี้แล้วจึงมาสิทธิไล่เบี้ยคืนจากลูกหนี้ เพื่อป้องกันความเสี่ยงผู้ค้าประกันจึงกำหนดให้ลูกหนี้ นำทรัพย์สินของตนมาจำนองไว้ต่อผู้ค้าประกัน หรือจัดหาผู้มาเชื่อถือมาค้ำประกัน ผู้ค้าประกันอีกทอดหนึ่ง นอกจากนั้นผู้ค้าประกันยังเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ร้องขอการค้ำประกัน (ลูกหนี้) ด้วย

7.2.2 ผู้ค้าประกันรับผิดชอบในมูลค่าเงินค่าเสียหาย และขอบเขตของเวลา ความรับผิดชอบ

7.3 การประกันด้วยทรัพย์สิน 2 ประเภท คือ

7.3.1 จำนำ

7.3.2 จำนอง

8. จำนำ

หมายถึง การที่เจ้าของทรัพย์สินส่งมอบทรัพย์สินของไปอยู่ในความครอบครองของเจ้าหนี้เพื่อเป็นหลักประกันการชำระหนี้ ทรัพย์สินที่จำนำได้จะเป็นสิ่งของอะไรก็ได้ที่มีราคาเพียงพอที่เจ้าหนี้ผู้รับจำนำจะไปขายทอดตลาดแลกเป็นเงิน เพื่อนำมาใช้หนี้ลูกหนี้ค้างชำระแก่ตน

ในทางการค้าการลงทุนทรัพย์สินที่จะนำมาจำนำประกันการชำระหนี้เป็นตราสารแสดงสิทธิต่างๆ เรียกว่า “สิทธิที่มีตราสาร”

สิทธิที่มีตราสาร หมายถึง หนี้หรือสิทธิเรียกร้องที่แสดงออกโดยใช้ตราสาร หนังสือ ซึ่งต้องจัดทำขึ้นตามแบบแผนเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะแบบแผนตามกฎหมายกำหนด หรือตามจารีตประเพณีปฏิบัติในทางการค้าธุรกิจ ได้แก่

8.1 ตั๋วเงิน 3 ประเภท (ตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน เช็ค)

8.2 บัตรเงินฝากประจำ ประเภทโอนเปลี่ยนมือได้

8.3 ใบหุ้น ใบหุ้นกู้

8.4 ใบตราส่ง (ผู้รับขนส่งสินค้าออกให้)

8.5 ใบประทวนสินค้า (ผู้รับฝากสินค้าในคลังออกให้)

8.1-8.3 เป็นตราสารที่มีการชำระหนี้โดยจ่ายเป็นเงินโดยตรง

8.4-8.5 เป็นตราสารที่แสดงสิทธิในการรับสินค้า

วิธีการจำหน่ายจึงแตกต่างกันออกไปในรายละเอียด

8.1 วิธีการจำหน่ายสิทธิที่มีตราสาร

8.1.1 ผู้ทรงสิทธิในตราสารสลักหลังตราสารนั้นว่า “ให้ไว้เป็นจำหน่ายแก่(ชื่อผู้รับจำหน่าย)”

8.1.2 ส่งมอบตราสารให้ผู้จำหน่าย

8.2.3 บอกกล่าวการจำหน่ายไปยังลูกหนี้แห่งสิทธิในตราสาร (ผู้จ่ายเงินตามตราสารหรือผู้ส่งมอบสินค้าตามใบประทวนสินค้า)

ถ้าจำหน่ายใบตราส่ง หรือประทวนสินค้าเมื่อถึงครบกำหนดการส่งมอบสินค้า ในระหว่างที่ตราสารนั้นยังติดจำหน่ายอยู่ผู้รับจำหน่ายมีสิทธิเอาสินค้านั้นมาไว้ในครอบครองของตนเพื่อเป็นหลักประกันการชำระหนี้

ถ้าจำนำตราสารที่ให้สิทธิเจ้าหนี้รับชำระเงิน (ตัวเงิน ใบหุ้น บัตรเงินฝาก ประจำ) แต่ตราสารนั้นติดจำนำอยู่ ผู้ออกตราสารหรือลูกหนี้จะจ่ายเงินแก่ผู้รับจำนำ หรือผู้จำนำเพียงฝ่ายเดียวไม่ได้ ต้องทำสัญญาสามฝ่าย ระหว่าง ผู้จำนำ ผู้รับจำนำ ลูกหนี้

8.2 ข้อสังเกตบางประการ

8.2.1 ทำความตกลงกันให้ชัดเจนเรื่องของค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา ค่าประกันภัย ทรัพย์สินที่จำนำ

8.2.2 ผู้รับจำนำไม่มีสิทธิเอาทรัพย์สินที่จำนำออกมาใช้สอย และรับผิดชอบความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

8.2.3 การจำนำหุ้นต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังบริษัทผู้ออกหุ้น และอาจมีการทำสัญญา 4 ฝ่าย เรื่องเงินปันผล (ผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้จำนำ ลูกหนี้ บริษัทที่ออกหุ้น และเจ้าหนี้ผู้รับจำนำหุ้น)

ผู้รับจำนำต้องนำเรื่องต่างๆ เหล่านี้มาประเมินว่าหลักประกันเมื่อนำมาขายทอดตลาดค้ำมูลหนี้ในเงินต้น ดอกเบี้ย เบี้ยปรับ และค่าใช้จ่ายต่างๆ เหล่านี้หรือไม่ และควรให้มูลค่าทรัพย์สินที่นำมาจำนำเท่าใด

9. จำนอง

คือ การที่เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ อันได้แก่ ที่ดิน อาคาร บ้านเรือน และสังหาริมทรัพย์บางอย่างมาจดทะเบียนจำนอง อันได้แก่ เครื่องจักร เรือ และสัตว์พาหนะที่จดทะเบียนแล้วตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นมาจดทะเบียนจำนองเพื่อประกันการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ การจำนองนี้เป็นการให้บุริมสิทธิเหนือหลักทรัพย์ที่

จ้างเองโดยการจดทะเบียนรับรู้สิทธิของเจ้าหน้าที่ที่จะบังคับขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น เพื่อเอาราคาขายมาชำระหนี้ก่อนเจ้าหน้าที่อื่นๆ

9.1 วิธีการทำจ้างเอง ต้องทำสัญญาเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด

9.2 ข้อจำกัดการจ้างเอง

- การบังคับการจ้างเองเจ้าหน้าที่ต้องฟ้องศาล ไม่ว่าจะเป็นการขายทอดตลาด หรือบังคับเอาทรัพย์สินนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าหน้าที่ก็ตาม

- จ้างเองเป็นประกันหนี้ในส่วนของดอกเบี้ยเพียงไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่ถูกหนี้หยุดชำระหนี้ ดอกเบี้ย เป็นต้นไปเท่านั้น หนี้ดอกเบี้ยเกิน 5 ปีอยู่นอกเหนือความรับผิดชอบของผู้จ้างเอง

- การบังคับจ้างเองเครื่องจักรโรงงาน ราคาขายทอดตลาด ทรัพย์สินจ้างเองจะไม่ดี (ราคาตก)

10. สรุป

นิติกรรม คือ การกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย ด้วยใจสมัครมุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล นิติกรรมมี 2 ประเภท คือ นิติกรรมฝ่ายเดียว กับนิติกรรมหลายฝ่าย นิติกรรมที่ไม่สมบูรณ์อาจเกิดเป็นโมฆะหรือโมฆียกรรม

สัญญาคือ นิติกรรมประเภทหนึ่ง เกิดจากการแสดงเจตนาของบุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายตามที่คู่สัญญาประสงค์ สัญญาจึงเกิดขึ้นเมื่อคำเสนอและคำสนอง ต้องตรงกัน

เพื่อให้สัญญามีผลบังคับในทางปฏิบัติมักกำหนดให้มีการวางมัดจำ การค้ำประกันสัญญา การค้ำประกันสัญญาอาจใช้บุคคลค้ำประกัน หรือค้ำประกันด้วยทรัพย์สิน อันได้แก่ สัญญาจำนำ สัญญาจำนอง

คำถามท้ายบทที่ 3

1. อธิบายความหมายของนิติกรรม
2. อธิบายความหมายของสัญญา
3. อธิบายเหตุที่ทำให้นิติกรรมเป็นโมฆะและโมฆียะ
4. อธิบายผลของนิติกรรมที่เป็นโมฆะและโมฆียะ
5. อธิบายประโยชน์ของการวางมัดจำประกอบสัญญา
6. อธิบายลักษณะของสัญญาจำนำ
7. อธิบายวิธีจำนำสิทธิที่มีตราสาร
8. อธิบายลักษณะของสัญญาจำนอง
9. บอกทรัพย์สินที่จำนองได้
10. อธิบายแบบของสัญญาจำนอง
11. อธิบายวิธีบังคับจำนอง